

Úvodník státní tajemnice Mileny Hrdinkové

Číslo 376
17. února 2020

V tomto čísle naleznete

Úvodník státní tajemnice
Mileny Hrdinkové

Panelová diskuze o možnostech
kariéry v EU

Zasedání Rady pro
zaměstnanost, sociální politiku,
zdraví a ochranu spotřebitele

Výsledky plenárního zasedání

Obchodní dohoda s Vietnamem

Program evropských institucí

Milí čtenáři,

otázkou čísla jedna bude v tomto týdnu jednoznačně víceletý finanční rámec EU. O jeho podobě se bude intenzivně jednat na mimořádném zasedání Evropské rady, které v Bruselu začne ve čtvrtek 20. února. Česká republika bude bojovat hlavně za zachování financování tzv. tradičních politik, tedy kohezní a zemědělské, na stávající úrovni. Tradiční politiky jsou klíčem pro pokračující konvergenci, z níž těží všechny členské státy, a tak by jejich dostatečné financování mělo být v zájmu celé EU. Na průběh jednání a hlavně na finální podobu dlouhodobého rozpočtu bude mít nezanedbatelný vliv také odchod jednoho z největších přispěvatelů, Spojeného království, z EU.

Kromě čtvrtletního summitu se tento týden v Bruselu koná také zasedání Rady hned ve čtyřech formacích. Včera jednali ministři zahraničí na Radě pro zahraniční věci o aktuálním dění v oblasti Blízkého východu, na západním Balkáně nebo ve Venezuele a také o vztazích mezi EU a Africkou unií. Následovalo mimořádné zasedání Rady pro obecné záležitosti, které mělo na programu přípravu čtvrtletní Evropské rady, tedy víceletý finanční rámec. Dnes probíhá jednání Rady pro hospodářské a finanční věci. Ministři financí se věnují zejména revidovanému

seznamu jurisdikcí nespolutracujících v daňové oblasti, roční strategii pro udržitelný růst nebo účinnosti rámce pro ekonomický dohled v EU. Ve čtvrtek se pak ještě setkají ministři školství na Radě pro vzdělávání, mládež, kulturu a sport a budou jednat o evropském semestru a evropském prostoru vzdělávání.

Aktuální evropské otázky patřily mezi hlavní témata jednání na pracovní cestě předsedy vlády do Estonska. Dnes diskutoval se svým protějškem Jüriem Ratasem především o víceletém finančním rámci, klimatické politice, spolupráci v oblasti obrany a digitalizace nebo rozšíření EU. Kybernetická bezpečnost byla pak hlavním tématem jednání s vedením Centra NATO pro spolupráci v kybernetické obraně.

Zatímco v Bruselu budou v pátek lídři EU pravděpodobně stále jednat o víceletém finančním rámci, na Strakovce se uskuteční letos druhé zasedání pracovního týmu tripartity pro EU. Na programu je řada důležitých témat, mimo jiné Pracovní program Komise na rok 2020, konference o budoucnosti Evropy, Zelená dohoda pro Evropu, Fond pro spravedlivou transformaci nebo aktuální dění v otázce implementace výstupové dohody a vyjednávání o budoucím vztahu Spojeného království s EU.

Panelová diskuze o možnostech kariéry v EU

O tom práci v zahraničí a o tom, jak získat práci nebo stáž v institucích EU, proběhne panelová diskuze v Eurocentru Praha ve spolupráci s EU Careers Student Ambassadors.

Akce proběhne 2. března v prostorech Eurocentra Praha v Jungmannově ulici od 17 hodin. V první části se můžou účastníci debaty těšit na pracovní zkušenosti úředníků a členů institucí EU. Účastníci se tak mohou setkat s pracovníky ze Zastoupení Evropské komise, členem Evropského výboru regionů, zmocněnkyní Ministra zahraničních věcí pro styky s Evropskou službou vnější činnosti a tzv. staff ambasadorem z Komise.

Druhý panel diskuze nabídne pohled stážistů z evropských institucí, tedy

z Komise, Parlamentu a rovněž i z kabinetu místopředsedy Komise.

Pro zájemce o kariéru v institucích EU se chystají další akce v Praze i v regionech. Dvě největší z nich, které se uskuteční v Praze a v Brně, budou vedeny lektory z ENA a zaměří se na to, jak nejlépe uspět ve výběrovém řízení EPSO.

Těchto znalostí budou moci účastníci využít už letos na jaře, kdy má být vyhlášeno specializované výběrové řízení v oblasti práva EU. Kromě toho se během roku počítá s vyhlášením řady specializovaných výběrových řízení. Informace o nich bude pravidelně přinášet mj. portál Euroskop.cz.

/L. Johnová, D. Březina/

Dne 13. února 2020 se v Bruselu uskutečnilo mimořádné zasedání Rady pro zaměstnanost, sociální politiku, zdraví a ochranu spotřebitele, část zdraví. Radě předsedal chorvatský ministr zdravotnictví Vili Beroš, Komisi zastupovali komisařka pro zdraví Stella Kyriakidesová a komisař pro krizové řízení Janez Lenarčič. K jednání byli přizváni také Andrea Ammonová, ředitelka Evropského centra pro prevenci a kontrolu nemocí, a Mike Ryan, výkonný ředitel Světové zdravotnické organizace. Delegaci ČR vedl ministr zdravotnictví Adam Vojtěch.

Rada se věnovala tématu **nového koronaviru COVID-19** a začala politickou diskusí ministrů. V té se primárně věnovali dvěma oblastem. Za prvé možnostem posílení vzájemné spolupráce, **jednotnému přístupu** k preventivním opatřením s cílem zajistit řádnou ochranu veřejného zdraví i úloze Komise při poskytování podpory členským státům. Za druhé **vlivu mimořádných situací** na evropský trh

s léčivými a zdravotnickými prostředky, krokům, které by měla EU a členské státy podniknout, aby byla zajištěna udržitelnost dodávek a jak toho dosáhnout.

Napříč všemi vystoupeními rezonovala výzva k užší spolupráci a koordinaci při zavádění opatření na národní úrovni, především při komunikaci s veřejností, při informování zdravotnického personálu a cestujících z postižených oblastí. Oceněna byla dosavadní činnost Evropského centra pro prevenci a kontrolu nemocí, Evropské lékové agentury, Výboru pro zdravotní bezpečnost a dalších dotčených platform Evropské komise. Důraz kladli vystupující i na spolupráci mimo EU, na vyjádření solidarity a pomoc postiženým oblastem v Číně.

Druhým bodem jednání bylo návazné **schválení návrhu závěrů Rady ke koronaviru COVID-19**, které proběhlo ke konci jednání a to jednomyslně.

Výsledky plenárního zasedání > Evropský parlament

Ve dnech 10. – 13. února uskutečnilo plenární zasedání Evropského parlamentu. Mezi jeho hlavní body patřilo schválení obchodní a investiční dohody s Vietnamem, schválení mandátu pro jednání o novém partnerství se Spojeným královstvím či příprava mimořádného zasedání Evropské rady k rozpočtu.

Jednalo se o první plenární zasedání po odchodu Spojeného království z EU. V poslaneckých lavicích tak zasedlo místo 751 pouhých **705 poslanců**. Na začátku zasedání místopředsedkyně Parlamentu Maierad McGuinnessová představila 27 nových poslanců částečně nahrazujících odcházející Brity – 5 Francouzů, 5 Španělů, 3 Italy, 3 Nizozemce, 2 Iry a po jednom poslanci z Rakouska, Švédska, Finska, Slovenska, Chorvatska, Estonska, Polska a Rumunska. Oznámila také **změny ve složení parlamentních výborů** v důsledku brexitu. Z českých poslanců Parlamentu jedno z uvolněných míst obsadila **Markéta Gregorová** (Zelení/EFA, Piráti), která se nově stala náhradnicí ve Výboru pro ústavní záležitosti.

Poslanci diskutovali s předsedkyní Komise Ursulou von der Leyenovou a zástupkyní chorvatského předsednictví Nikolinou Brnjacovou o **prioritách víceletého finančního rámce**, o kterém by lídři v Evropské radě měli jednat na mimořádném summitu 20. února. Dostatek prostředků je podle většiny řečníků klíčem k dosažení společných cílů EU. Například provádění Zelené dohody pro Evropu se sníženým rozpočtem by podle poslanců znamenalo, že se bude muset šetřit jinde, včetně zavedených programů EU. Část zákonodárců však připustila, že rozsah a podmínky financování některých politik bude muset být přehodnocen, a zdůraznila potřebu posílení výdajové disciplíny. Předsedové frakcí EPP, S&D, RE a Zelení/EFA zároveň odeslali předsedovi Evropské rady Charlesi Michelovi dopis, kde varují, že dohodu o víceletém finančním rámci v Parlament nepodpoří, pokud Evropská Rada nevyslyší jejich podmínky. Mezi ty patří mimo jiné zajištění dostatku financí pro klíčové priority i zavedení nových vlastních zdrojů EU.

V mandátu pro **jednání o novém partnerství se Spojeným královstvím** poslanci schválili sadu relativně přísných požadavků. Podporují uchování co nejlubšího partnerství, které by mělo být založeno na **třech** základních

pilířích: hospodářském partnerství, partnerství v oblasti zahraničních věcí a konkrétních odvětvových otázkách. Spojené království však nemůže počítat se stejnými právy, jako mají členské státy EU. Integrita jednotného trhu a celní unie musí být za každých okolností zachována. Britská vláda by se podle poslanců měla zavázat k tzv. dynamické harmonizaci norem Spojeným královstvím a EU, a to zejména v oblasti hospodářské soutěže, pracovních standardů a ochrany životního prostředí. Na míře konvergence právních předpisů totiž bude záviset i míra zachování přístupu na trh EU bez cel a kvót.

Parlament vedl rozpravu a následně schválil **usnesení o automatizovaných rozhodovacích procesech** v kontextu ochrany spotřebitele a volného pohybu zboží a služeb. V něm požaduje důslednější ochranu spotřebitelů využívajících nástroje umělé inteligence a automatizovaných rozhodovacích procesů prostřednictvím vyšší transparentnosti, přístupu k lidským operátorům a možnosti se odvolat proti automatizovanému rozhodnutí. Usnesení dále varuje před zaujatostí datových souborů (tzv. data bias) a požaduje, aby odpovědnost za rozhodnutí v odborných službách nadále nesli lidé. Komise svůj návrh evropského přístupu k umělé inteligenci představí ve středu 19. února.

Poslanci dále schválili výroční zprávu **Evropské centrální banky** za rok 2018 a také představili své požadavky pro budoucí priority, včetně pokračujících monetárních intervencí či většího důrazu na klimatické cíle. Diskutovali o nich s novou předsedkyní banky Christine Lagardeovou.

Parlament pak přijal **usnesení proti nezákonnému obchodu s domácími mazlíčky**. V něm doporučuje například zavést povinné registrační systémy pro psy a kočky, stanovení jednotné definice množíren či podporu adopcí zvířat z útulků. Poslanci také odmítli prováděcí akt Komise umožňující toleranci 0,1% koncentrace olova v recyklovaném PVC. Naopak podpořili **unijní seznam projektů společného zájmu**, které mají nárok na unijní financování, a to včetně 55 projektů plynové infrastruktury, /Pokr. na s. 3/

kteře ze seznamu chtěli vyškrtnout poslanci Zelených i některé neziskové organizace.

Parlament dále vedl rozpravu o plánu amerického prezidenta k řešení izraelsko-palestinského konfliktu, o bezpečnostní situaci v Sýrii a komplexní strategii EU-Afrika. Vyslechl prohlášení komisařky **Věry Jourové** o boji proti

rasismu, antisemitismu a nenávisti v Evropě a také o současném ohrožení právního státu v Polsku. Schválil dvě usnesení o porušování lidských práv v Guiney a na Madagaskaru a také usnesení k prioritám pro 64. zasedání Komise OSN pro postavení žen.
/K. Votavová/

Parlament schválil obchodní dohodu s Vietnamem > Evropský parlament

Plénum Evropského parlamentu ve středu 12. února schválilo Dohodu o volném obchodu mezi EU a Vietnamem, Dohodu o ochraně investic mezi EU a Vietnamem i usnesení ke každému z těchto dokumentů.

Obchodní dohodu, která je dosud **nejambicióznější svého druhu mezi EU a rozvojovou zemí**, zákonodárci považují za další krok ve sbližování s regionem jihovýchodní Asie. V platnost by měla vstoupit během léta po očekávaném formálním schválení Radou EU a vietnamským parlamentem. Naopak schválená dohoda o ochraně investic ještě musí projít ratifikací v národních parlamentech.

Dohoda o volném obchodu by měla v **průběhu deseti let odstranit téměř všechna cla i netarifní překážky** mezi Vietnamem a EU. V EU by z dohody měli profitovat například výrobci mléčných výrobků, vozidel, léků či vína, ve Vietnamu výrobci počítačových součástek, chytrých telefonů či textilu. Dovozní limity na vietnamské produkty naopak zůstávají na některé citlivé zemědělské výrobky včetně rýže, česneku, vajec či tuňáka. Dohoda se vztahuje také na služby, například v oblasti bankovníctví, námořní dopravy či pošty, kde budou mít podniky z EU lepší přístup na vietnamský trh.

Evropské firmy se budou moci ucházet i o **veřejné zakázky** vyhlašované vietnamskou vládou či některými

městy včetně Hanoje. Smlouva dále Vietnam zavazuje k provádění závazků Pařížské dohody a dodržování lidských, pracovních a sociálních práv. V případě jejich nedodržování bude možné její účinnost pozastavit.

Část poslanců kritizovala porušování lidských práv a také fakt, že Vietnam dosud neratifikoval dvě konvence Mezinárodní organizace práce týkající se práva na kolektivní vyjednávání a zákazu nucené práce.

Dohodu o volném obchodu začala EU s Vietnamem bilaterálně vyjednávat již v roce 2012 poté, co odložila snahu vyjednat komplexní obchodní dohodu s celým regionálním uskupením ASEAN. Dohody EU s Vietnamem obě strany dosáhly již v roce 2015, její ratifikaci však pozdržel verdikt Soudního dvora EU o schvalování obchodních dohod, které vedlo k rozdělení dohody na obchodní a investiční část.

Zajímavostí je, že zpravodajem dohod byl až do konce roku 2019 český poslanec Parlamentu Jan Zahradil (ODS, ECR). Z této funkce odstoupil poté, co vyšlo najevo jeho působení v radě Konfederace svazu Vietnamců v Evropě, kvůli kterému byl nařčen ze střetu zájmů. Ve funkci zpravodaje jej nahradil jeho frakční kolega z Belgie, Geert Bourgeois.

/K. Votavová/

Program evropských institucí, 17. až 24. února > Informace

Rada pro obecné záležitosti, 17. února

Zasedání má na agendě jediný bod – přípravu mimořádného zasedání Evropské rady dne 20. února k víceletému finančnímu rámci.

Rada pro zahraniční věci, 17. února

Ministři zahraničních věcí se budou nejprve věnovat vztahům mezi EU a Africkou unií. Závěry debaty by měly sloužit jako jeden ze vstupů do připravované strategie pro Afriku, kterou v březnu zveřejní Komise.

Rada pro hospodářské a finanční věci, 18. února

Euroskupina v rozšířeném formátu se zaměří na aspekty financování rozpočtu pro eurozónu (BICC). V rámci legislativních bodů se Rada bude věnovat aktuálním návrhům v oblasti finančních služeb, v nelegislativní části pak Evropskému semestru 2020, přípravě setkání G20, seznamu

nespolupracujících jurisdikcí a vodítkům pro rozpočet EU na rok 2021.

Zasedání kolegia komisařů, 19. února

Kolegium komisařů se v tomto týdnu bude věnovat unijním iniciativám v oblasti umělé inteligence.

Mimořádné zasedání Evropské rady, 20. února

Na mimořádném zasedání Evropské rady by se lídři měli opět vrátit k debatě o víceletém finančním rámci na léta 2021–2027.

Rada pro vzdělávání, mládež, kulturu a sport, 20. února

Hlavním bodem jednání Rady bude politická diskuse ministrů na téma „Cirkulace mozků – hnací síla Evropského vzdělávacího prostoru.“

Týden v Evropské unii

Týdenní monitoring událostí v EU Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády ČR
Číslo 376, týden od 10. do 16. února 2020 * Šířeno výhradně v elektronické podobě * Přípravují pracovníci Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády ČR * Editor: David Březina* Kontakt: newsletter@vlada.cz